

NARODNI LIST

Nezavisni dnevnik

Godina I. Br. 6.

Šibenik, dne 13. IV. 1928.

Pojedini broj D. 1.

Atentat na Mussolinija i italij. Kralja u Milandu.

Ubijeno 14 osoba, 40 teško ranjeno, Kralj i Mussolini neozleđeni.

Silna panika medju pučanstvom. Atentatori nepoznati.

— Hapšenja u masama. Iznimne mјere. —

Senzacionalne izjave kraljeve o stanju u Italiji.

MILANO, 12. Danas prije podne, pred momenat, kad je talijanski kralj imao da u Milandu otvorit velesajam, na „Piazza Giulio Cesare“ polozio je netko kraj jedne svjetiljke bombu, koja je eksplodirala nešto prije, nego što su kralj i Mussolini stigli na to mjesto. Bomba je na tom mjestu ubila 14 osoba, a 40 je teško ranjenih. Kralju i Mussoliniju nije se ništa dogodilo. Usprkos ovog teškog incidenta, kralj je ipak naložio da se sproveđe otvorenje velesajma.

Dosada nije uspjelo ustanoviti, tko je postavio bombu pod svjetiljku. Šef tajne policije odmah je prvim aeroplonom odletio u Milan.

MILANO, 12. Službeno. U podnožju ulične svjetiljke nalazio se je sakriven pakleni stroj, koji kad je eksplodirao, ubio je 14 osoba, a 40 teško ranio.

BASEL, 12. Putnici koji su danas preko granice stigli iz Milana, pričaju da je atentat u Milandu izazvao golemu zabunu i haos. Na svim stanicama pretražuju fašističke straže vlakove i traže u njima sumjiva lica. Osobe, koje su imale prilike da poslijе atentata govore sa talijanskim kraljem, kažu da je kralj bio veoma zbumen i da je žalio, što je prolivena krv toliko nevinih ljudi. Dalje je kralj bio vrlo ljut zbog fašističkih mјera sigurnosti, koje je oštro kritikovao.

Kralj je izjavio da talijanski

narod, od kako je nestalo parlamentarne govornice, da je zapao u takovo stanje, koje potječe na vrijeme Samure i Carbonara. Vlada je počinila teške pogreške, kad je uklonila u Italiji parlamentarizam, koji je sigurnosni ventil, kroz koji su nalazila oduška sva prevratnička nastojanja. Fašizam je učinio tim najgoru pogrešku i primjenio potpuno loše metode.

Kraljeve izjave izazvale su najveću senzaciju.

Ropovni atentat na Mussolinija.

LUGANO, 12. Kad se je Mussolini iz Milana vraćao vozom u Rim, nađena je na tračnicama bomba prije, nego je prošao vlak u kojem se nalazio Mussolini. Atentator je uapšen.

U Milandu je uapšeno 20 osoba, jer da pripadaju tajnoj opozicionoj organizaciji. Policija u Rimu uskraćuje svaku obavijest.

U Milandu, Rimu i Genovi, uapšeno je nekoliko osoba, koje su neoprezno rekli, da šteta što Mussolini nije ubijen. Fašisti su htjeli uapšenike linčovati. Policija ih je jedva spasila.

RIM, 12. U cijelom gradu vlada užasna uzbudnost zbog događaja u Milandu.

Publiku, koja je promatrala kraljev polazak na izložbu, kad je

eksplodirala bomba, zahvatila je užasna panika.

Za vrijeme atentata kralj je ostao hladnekran. Otvorenje izložbe obavljen je po programu. Kralja čuva tisuću vojnika. Sve druge svećanosti so otkazane.

Atentat uperen jedino na Mussolinia.

MILANO, 12. Policija izjavljuje da ova današnja atentata dokazuju veliko zasnovanu urotu protiv Mussolinija. Prema informacijama koje je dobila policija, atentat sa paklenim strojem na „Piazza Giulio Cesare“, nije bio uperen protiv kralja, nego protiv Mussolinija. Prema unapred ustanovljenom programu, bilo je poznato da će Mussolini prisustvovati svećanom otvorenju velesajma. Musolini međutim izmjenio je dispozicije i izjavio je da mora, obzirom na posjet poljskog ministra poslova Zalevskog poduzeti potrebne mјere, pa se zato mora povratio u Rim, pa tako kod svećanosti otvorenu izložbu nije bio prisutan.

Policija izjavljuje da su atentat počinili socijalni revolucionari, koji su potrebni materijal dobili iz inostranstva. Od dva sata pos. podne ukupni osobni promet na švicarsko-italijanskoj granici obustavljen je od strane Italije. Na granici Švicarske nalaze se mnogobrojni Njem-

ci i Škandinave, koji sad neće nastaviti put u Italiju, već će se vratiti natrag.

100.000 lira nagrade za hvatanje atentatora.

MILANO, 12. Atentatori nijesu uapšeni. Načelnik Milana raspisao je nagradu od 100.000 lira za hvatanje atentatora. U svim italijanskim gradovima preduzeta su mnogobrojna uapšenja. Sve osobe koje su poznate kao protivnici režima zatvaraju se.

MILANO, 12. Policija neprestano traga za zločincima. Iz Rima pozvan je u Milano veliki broj inspektora sigurnosne službe.

Kralj kod ranjenika.

MILANO, 12. Odmah poslije svezanog otvorenja izložbe, kralj je pošao u bolnicu, kako su prevezene osobe, koje su ranjene od eksplozije. Kralj se je razgovarao sa ranjenicima i interesirao za njihovo zdravlje.

Komentari evropske štampe.

BERN, 12. U Beču, Parizu, Londonu, Berlinu izašla su posebna izdanja novina sa komentarima da su ovi dogadaji odjek i posljedica teškog stanja koje vlada u Italiji. Talijanski listovi smiju da donose samo službene izvještaje o atentatu. Od četiri sata pos. p. uvedena je u Italiji cenzura telefona i telegrama. Sve viesti o događajima u Italiji dolaze zaobilaznim putem preko švicarske granice.

PARIS, 12. Večernji listovi donose viesti o atentatu, jednodušno dokazuju da je najveći dio italijanskog naroda nezadovoljan Musolinievom politikom. Fašizam se pomoću terora ne može održati.

ZAGREB, 12. Vijest o atentatu na Mussolini i talijanskog kralja, koju su „Novosti“ javile u posebnom izdanju, izazvala je u Zagrebu ogromnu senzaciju. Ljudi su se formalno tukli da dobiju to izdanje.

BEOGRAD, 12. Vijesti o događajima u Milanu izazvala je veliko uzbudjenje. Ministarstvo Vanjskih Poslova odmah je zatražilo informacije iz Milana, pa je dobio potvrdu vijesti bez detalja.

Paviljon „Dalmacija“ na izložbi u Milanu. Jedna provokacija.

BEOGRAD, 12. Na velesajmu u Milanu bio je postavljen poseban

paviljon pod imenom „Dalmacija“. Pošto je to očigledna provokacija, jer bi se smatralo u stranom svjetu da je Dalmacija nešto drugo nego Jugoslavija, naša država nije postavila nikakovog paviljona, a naša privreda nije učestvovala ni u kojoj formi. Naš poslanik u Rimu g. Rakić i naš konzul u Milandu nijesu oficijelno sudjelovali otvorenu velesajmu.

Sjednica Min. Savjeta. Projekat zakona o zajmu, stabilizaciji Din. i o korupciji

BEOGRAD, 12. Danas je održana sjednica Ministarskog Savjeta posljednja prije pravosi. Uskrsa, gdje se je raspravljalo o zboru privrednika. Što se tiče utrošenja zajma, to je na ovoj sjednici izabran poseban komitet ministara i to: min. grad. Pera Marković, poljopr. i vođa Dr. Stanković, financ. Dr. B. Marković i šuma i ruda Dr. Miović.

Nakon sjednice min. financ. Dr. Marković izjavio je novinarima da će se stvoriti poseban komitet ad hoc, u kojem će biti zastupane, i privredne organizacije. Stvorice se definitivna odluka o provadanju onih mjera, što su ih tražile te organizacije i tražit će se način, da li se ove mjeru mogu provesti administrativnim putem ili putem zakona.

Ministarski Savjet odobrio je danas sporazum, što ga je učinio ministar finacija sa Narodnom Bankom u stvari stabilizacije dinara i plaćanja državnog duga banci.

Spomenuti komitet ministara pretresat će i zakon o korupciji, koji je također aktuelno pitanje i kojeg je izradio demokratski poslanički klub. Ovaj zakon neće samo sadržavati materijalne krivice, već će regulirati pitanje inkompatibiliteta pojedinih organa vlasti u njihovom odnosu prema državi i u poslovima koji se tiču države, što u stvari predstavlja koruptivno djelo. Osim toga ovaj zakon predviđa i čitav niz drugih pitanja, o kojima će se raspravljati na idućoj sjednici Ministarskog Savjeta.

BEOGRAD, 12. Definitivno je izrađen zakon o stabilizaciji dinara, koji se tako zove. Ima u svemu 9 članova. Projekat ovoga zakona bit će dan na uvid povjeriocima našeg novog investicionog zajma. Pored Đuričića našeg poslanika u Londonu tamo će biti još nekoliko naših istaknutih financijera. Kad bude tako zakon svršen bit će podnešen Narodnoj Skupštini.

Sprovod blpk. Dra. Lukinića

KARLOVAC, 12. Danas pos. p. u 4 sata obavljen je ovdje na svečani način pogreb blpk. Dra. Lukinića. Pogrebu je učestvovala masa vijeta. Uz mnogobrojne poslanike SDK bio je i g. Sv. Pribićević. Vladu je zastupao min. pošta g. Dr. Kujundić, a min. pravde g. Dr. E. Čimić iz Zagreba, predsjednik Kasacije. Pjevačko društvo „Zora“ otpjevalo je pred kućom tužaljku. U ime Vlade govorio je min. Dr. Kujundić, a iza njega g. Sv. Pribićević, koji je dirljivim rečima opisao pokojnikov rad. Sprovodu su učestovale srednje i pučke šole sa nastavnicima, predstavnici karlovačkih društava, oficijski kor i gradsko zastupstvo. Đaci i vojnici nosili su vjence, kojih je bio ogroman broj, a svirala je vojna i poštanska glazba iz Zagreba.

Nad otvorenim grobom govorili su u ime: sam. dem. str. Dr. Vujičić i Kabalin, Narodne Skupštine sekretar Valter, selj. str. P. Radić, radikal. kluba S. Šretenović, dem. kluba Dr. Miović, Jug. Musl. Org. Salih Baljić, od Slovenaca Pučelj i konačno Dubrovački župnik Veslaj.

Predsjednik Vlade dolazi u Split

BEOGRAD, 12. Ministar predsjednik g. Velja Vukićević putuje u nedjelju ili ponedjeljak automobilom u Split.

„Bremen“ odletio za Ameriku.

DUBLIN, 12. Na uzletištu Barndone jutros je nje nački aeroplanski „Bremen“ u 5.38 odnosno 6.38 sati prema srednje evr. vremenu odletio preko Atlantika u New York. U njemu nalaze se kap. von Kochl, baron Ginenfeld i šef irskog zrakoplovnog društva F. E. Maurice. Start je uslijedio bez svake nepričike. Vrijeme je bilo izv. sno. Aeroplani su pratili neki irski aeroplani preko Irske daleko morem. Aeroplani imaju dvije tisuće kg. pogonskog materijala. Za hranu su ponijeli jabuka, banana, kave i čaja. Put iznosi 4800 km. Aeroplani leti brzinom od 120 km. na sat. Diljem čitave američke obale postavljeni su reflektori, koji će paziti na dolazak „Bremena“. Vrijeme je povoljno međutim sejavlja da se velikom brzinom približuje prema istoku veliko evrijeme. Postoji nuda da će avijatičari tome izbjegći.

BURZA

ZAGREB, 12. Ber 798—801, Berlin 1357—1360, Budimpešta 991—994, London 27709—27789, Milano 298—300, New-York 5671—5691, Paris 222—224, Prag 168, Zurich 1093—1096.

Što zanima naše prosvjetne radnike?

Jedna komisija u Ministarstvu Prosvjete izrađuje nacrt novog školskog zakona za osnovne škole. Već je tolikih tih nacrta bilo stvoreno, ali zakon nikada pred Skupštinu! Dogodi se jedno ili drugo, pane stari ministar, dode novi i moj ti nacrt uvijek propane sa gospodinom Ministrom. Ne ćemo da budemo zli proroci pak da kažemo, da će se i s ovim projektom dogoditi isto, nego ćemo upozoriti na jednu netačnost o zaključcima komisije za izradu ovog zakona, koja se netačnost potkrala nekim našim listovima iz kojih ju je prenio i učiteljski list „Pokret“. Doneseno je da je komisija rješila, da uđe u projekt, da učiteljice koje se uđadu za učitelja, moraju napustiti državnu službu, ali zato dobivaju otpravninu po godinama službe. Ovdje je velika zabuna. Komisija je rješila, da će sve udate učiteljice morati napustiti službu, **osim onih, koje su udate za učitelje**. Kako se vidi, razlika je velika! Na utjelu onima kojih se tiče!

Naši su se profesori u zadnje doba silno uzmješali radi isplate honorara. Ljudi rade, a nikad ne vide crne pare, pak dodijalo. Neki su čak i ostavili bili honorarni rad i tim je došla u pitanje škola, uspjeh i sve što je stim u vezi. Tad su se tek zamislili oni do kojih je, i našli kredite za isplatu. Ministarski Savjet je zaključio, da se od ušteda u prosvjetnom reseru odredi 30 milijuna za isplatu starih dugovanja svim nastavnicima i za isplatu neisplaćenih honorara. Sad nam javljaju iz Beograda, da je i Ministar Financija odobrio samo ne 30, nego 20 milijuna za spomenutu svrhu. Nade je da će sad skoro slijediti isplata, kako je pravo i poštено!

Ima li kod nas dobrih inžinira?

Kod nas se često puta čuje, da mi nemamo dobrih inžinjira. To je čudno i strašno. Kod nas se ukidaju srednje škole, a namjeravaju ukinuti čak i neke fakultete, jer se kaže, da se treba bojati „proleterstva“, „superprodukcije“ i „inflacije“ Intelligencije. A kaže se eto, da nema dobrih inžinjera.

Sad, ili su pobrkani pojmovi onima koji se obaraju na škole i fakultete, ili mi zbilja nismo narod, koji može dati dobrih inžinjira. Mi mislimo da je sve istina prije nego da mi nemamo i da ne možemo dati dobrih inžinjera.

Mi imamo i te kako dobrih i vrijednih inžinira. Samo oni koji upravljaju i odlučuju trebalo bi da slušaju one dobre i da traže samo one dobre.

Pred par godina novosagrađena obala u Bakru, radnja od 8.000.000 D. zaronila je kao žaba u vodu! Pa je li

tolika šteta ubila nas radi toga što nismo imali inžinira koji bi sposobni bili izvesti tu radnju? Vodila se istraga baš i o tome. Na kraju krajeva, jedan se opravdavao sa drugim, ali u glavnoine se utvrdilo, da je tome kriva slaba uprava.

Kod Žegara na rijeci Zrmanji, za regulaciju utrošeno je 600.000 Dinara, a te skupe radnje nestalo je kao i one vode što je odavna protekla Zrmanjom. O tome nije nikada bila povedena ni istraga, a sigurno je, da ni inžiniri nisu krivi.

Kod manastira Sv. Arandela na rijeci Krci, iz raznih resora i fondova utrošeno je oko 1.300.000 Dinara za prosušenje jednog rita od 13 hektara zemlje. Je li to učinjeno ne zna se, ali svakako mislimo da ni tu nije bilo do inžinira. Tako bi sve redom mogli nabrajati propast inžinirskih radova, na Kličevici za 600.000 Dinara, kod Lišana Ostrovica za 100.000 Din., kod Stankovaca za 150.000 Din, na Mirašnici kod Polače za 200.000 Din., u Ražancu za 200.000 Din., itd., ali nigdje nije utvrđeno da su inžiniri krivi. Kod ovoga zla onda nije ni čudo što narod gubi vjeru u ljude od struke i nauke, i kad govori da mi nemamo dobrih inžinira. Čudo je što inžiniri ne ustaju proti ovakovog prosipanja narodnog novca u samom interesu svoje naučne spreme i staleškog renomea.

Pronevjerjenje općinskog novca.

PANČEVO. U općini Perles ustanovljen je manjak od jednog i pô milijona Dinara, pa je protiv funkcionara podnešena prijava državnog odvjetništvu.

SPORT.

„Hašk“ — „Wacker“ 5 : 1

MÜNCHEN. Danas je zagrebački H.A.S.K. pobijedio „Wacker“ sa 5:1 (3:1). Golove забили су Wolf, Lajner i Zinaja. Gledalaca bilo je preko četiri tisuće. Publika je burno aklamirala „Haška“, koji igrao kolosalno.

Nečuvani svjetski rekord u plivanju.

BERLIN. Njemački plivač Otto Keumerich plivao je neprestano 46 sati bez prekida, te je time postigao nečuvani svjetski rekord.

TRGOVINA POKUĆSTVA

RIKARD DELFIN - SIBENIK

Preporuča svoje bogato obskrbljeno skladište raznog pokućstva. Preuzima naručbe pokućstva i tapetarije. — Jamči za solidnost.

GRADSKA

Lične vijesti. Jučer je stigao u naš grad g. Dr. Ljudevit Kežman, novinar i naročni poslanik.

Pred skorim otvorenjem Sokolskog Doma. Kako je već poznato, Šibensko Sokolsko Društvo kupilo je prošlog mjeseca za svoj Dom, u sredini grada odmah izatrogasnog spremišta, veliko i udobno zemljишte sa dvije zgrade. Već se sada vrše ubrzanim tempom sve radnje oko uređenja i poljepšavanja zemljишta. Jedan dio tog prostranog zemljишta bit će uređen kao ljetno vježbalište, a drugi bit će pretvoren u park, u koju svrhu se je već počelo sa zasadjivanjem nasada i cvijeća. Čitavo pak zemljишte služit će ljeti za priredivanje raznih zabava i priredaba. Time će Šibenik dobiti zgodno i prikladno mjesto za održavanje ljetnih zabava i svečanosti, gdje će moći svaki od nas da za sparnih ljetnih dana nađe ugodnog odmora i razonode. Mirado ističemo ovu hvalevrijednu akciju našeg Sokolskog Društva i smatramo, da je dužnost svih građana da ga u ovom radu svestrano potpomognu. Kako doznačemo otvorenje Doma obavit će se na najsvećaniji način 13. juna ov. god., na dan osmogodišnjice oslobođenja Šibenika od talijanske okupacije.

Doprinosi u fond „Šibenske Glazbe“ Prigodom plesa održanog 18. veljače t. g. naknadno doprinje-

KRONIKA

še u fond „Šibenske Glazbe“ slijedeći: po Din. 200 Sokolsko Društvo, Eugen Cavallaro, Gradska Štedionica, po Din. 100 Žemljoradnička Štedionica, Vladimir Kulić, Bolanča Blaž, Bačinić Rudi, Dr. Juraj Jurin, Paič Matija, Terzanović Pio, Dr. Flerin, Dr. Vjekoslav Vučić, Marenzi Ivan, Iljadica Braća pok. Petra, Milović Dominik, Tore Petar, Štrkalj Ivo, Inchiostri Vjekoslav, Čikato Nikola, Živković Krste, Žigon Augustin, Čiđim Šaim Ivo, Altirev Paško, po Din. 50 Rikard Delfin, Hrvatsko Mužičko Društvo Kolo, Dellagiovanna Justo, Matačić Jere pok. Mate, Petaros Marij, Volf Mate, Bulat Ivan, Vatrogasno Društvo, Deltin Josip, Berović Niko, Martin Caleb. Frua Ante, Matijaci Vice, i po Din. 20 Simunović Niko. Ukupno 3.270 Din.

Uprava plemenitim darovateljima svesrdno zahvaljuje i uvelike cijeni njihov primjer.

Hrvatski Sokol. Krešimirova Sokolska Zupa u Šibeniku održati će dana 15. travnja t. g. konstituirajući godišnju skupštinu u 10 sati prije podne u društvenim prostorijama. Pozvana su sva hrvatska sokolska društva, koja spadaju u Krešimirov Župu. Uprava.

Promet stranaca. 12. ovoga mj. stiglo je u naš grad ukupno 17 stranaca, od kojih 10 iz naše države i 7 iz inostranstva.

GRADSKA ŠTEDIONICA U ŠIBENIKU

račun uz najpovoljniju kamatu. Ispostavlja akreditive i obavlja sve bankovne tranzakcije.

Povjeravajte Vaše prištene štedionici, jer za sve obaveze ove gradske institucije jamči općina Šibenik čitavom svojom imovinom.

Preuzima uloške na knjižice i tekući

POKUĆSTVO

Odlkovane Tvornice

J. Povischil, Osijek

dobjete kod :

STJEPAN V. KARKOVIĆ

Pokućstvo i tapetarska radnja

Šibenik

GRAND HOTEL „KRKA“ - ŠIBENIK

Na obali na najljepšem gradskom predjelu potpuno obnovljen.

Prvorazredan Restaurant i Kavana

Cijene umjerene. Preporuča se
Marko Jakovljević, vlasnik.

MALI OGLASNIK

svaka riječ 20 para. Oglas se mora stampati najmanje 2 puta. Ako je adresu preko uprave lista još 2 dinara. Adrese javljamo pismom ako se posalje 2 dinara. Oglas se stampa samo ako se unapred plati.

Razno

Prodaje se odmah, uz vrlo povoljne cijene Motocikla u potpunom redu, 3 brzine itd. sa svim potrebitinama. Upitati na Upravi pod brojem 34.

Trgovci! Papir za zamotavanje prodaje se po 5 i 6 Din. kg. kod Tisk. E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

Za ženidbu. Učitelj, na selu, mlad i dobro situiran traži drugaricu života i domaćicu ne stariju od 35 godina. Diskrecija zajamčena. Ponude na poštanski pretinac 10.

Neophodno potrebito sunca i zraka! — Kupio bi kuću u gradu sa prostranim magazom, 2 stana, dvorište ili terasa. Cij. ponude na upravi lista pod br. 43.

„TRANSOCEANIK“

Jugoslavensko D. D. za Putovanja i Prevoze
ZAGREB

Glavno zastupstvo za Jugoslaviju društava:

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Sitmar-Linija, Genova — Lloyd Triestino, Trst — Dubrovačka Parobrodarska Plovilba, Dubrovnik — The Dollar Steamship Ljne, S. Francisco — S. Marco, Venezia

VOZNI RED.

Sjeverna Amerika : Polazak iz Genove : Dolazak u New-Jork :

S/S „DUILIO“	11. aprila	21. aprila
S/S „COLOMBO“	22. "	5. maja
S/S „ROMA“	1. maja	11. "
S/S „DUILIO“	15. "	25. "

Južna Amerika : Polazak iz Genove : Dolazak u Buenos Aires :

S/S „AMERICA“	12. aprila	3. maja
S/S „GIULIO CESARE“	3. maja	18. "
S/S „DUCA D' AOSTA“	9. "	28. "
M/S „AUGUSTUS“	17. "	31. "

Srednja Amerika i Južni Pacifik preko Panamskog kanala :

Luke ticanja :	Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaiso.
----------------	---

Australija :

S/S „CITTA DI GENOVA“	14. maja	Fremantle, Adelaide, Melbourne, Sydney i Brisbane.
M/S „ORAZIO“	31. maja	

Zastupstva u svim većim gradovima. Za Sjever. Dalm. obratiti se na tvrtku

LUŠIĆ I DRUG - ŠIBENIK

Sve obavijesti i uputstva bezplatno.

Poslovnička za promet nekretninama

A. Blažević

Tko želi kupiti ili prodati
kuća ili zemalja, nek se obrati
na poslovnicu I. kat lijevo

Ulica Kralja Tomislava broj 129.

oooooooooooooooooooo

EXPORT - IMPORT

MARKO TARLE

ZASTUPSTVA KOMISIJE I SPEDIČIJA

UVOZ - IZVOZ ŽITARICA
BRAŠNA I KOLONIJALA

oooooooooooooooooooo